

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Hirdetéseket a szerkesztőség és a kiadóhivatal
méréselt áron veszi fel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Mátyás király-tér 8.
Telefon-szám: 164.

Megjelenik hetenként negyszer.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2-50 f.
Vidékire egész évre 16 korona, félévre 8 korona.

Egyes szám ára 4 fillér.

T Á V I R A T O K.

A német nagy főhadiszállás jelentése.

Berlin, március 5. (Legfőbb hadv. jelentés):

Nyugati hadszíntér.

Az ellenség este felé a harc vonal különböző pontjain élénk tüzelést kezdett. A Maas és Mosel között a francia tüzéség huzamos ideig igen tevékeny volt és Douaumont vidékét időnkint különös hevességgel lövöldözte. Gyalogsági harc nem volt. Felesleges veszteségek elkerülése végett, tegnap kiirítottuk az ellenség átkaroló tümegtüzésével szemben azt az árkot, amelyet február 28-án a Thiavillei erdőség mellett (Badouvilles-től északkeletre) a franciáktól elfoglaltunk.

Keleti hadszíntér.

Illuxt környékén az oroszok robbantásukkal kapcsolatos támadási szándékukat tűzünkben nem tudtak végrehajtani. Az ellenséges felderítő osztagok előretöréseit az arcvonal más pontjain is visszautasítottuk.

Legfőbb hadvezetőség

Miniszterelnökségi sajtóosztály.

Legujabb táviratok.

A sajtóbizottság engedélyével

Csend az egész vonalon.

Budapest, március 5. Az egész vonalon csend és aránylagos nyugalom van. Schol semmi megemlítésre méltó esemény nem történt. Hőfer mai jelentését néhány szóban intézi el és nem jelent semmit Tarnopolnál és Beszarábiában az oroszok tevékenysége teljesen megusult. Hírek vannak azonban arról, hogy Délbeszarábiába újabb csapatérősítések érkeztek. Az olasz harctér is teljesen csendes.

A nagy olasz veszteségek után az olaszok támadási kedve teljesen lelohadt. A Balkánban csapataink a rettenetes terepviszonyok dacára előre nyomulnak és már közelebb jutottak a „Balkán kulcsához”, Valonához. (B)

Verdun körül.

Berlin, március 5. A német csapatok állandóan lövik Verdun és a német repülőik gyakran szállnak Verdun város fölé, ahova sikeresen vetnek bombát. A németek thierwillei erdőségnél történt visszavonulása jelentéktelen epizódja az ostromnak, amely az események további folyamatára semmi befolyással sem bír. (B.)

Rigát féltik az oroszok.

Berlin, március 5. Rigából jelentik, hogy a hivatalos körök attól tartanak, hogy Riga német kézre kerül-

het. Ezért már huzamosabb ideje azon vannak, hogy a Rigában levő minden nagyobb értéket az ország belsejébe szállíthassanak. Elszállították az orthodox templom szent harangjait is.

A Balkán eseményei.

Budapest, március 5. A sajtóhadiszállásról jelentik: A balkáni hadszíntéren a legutóbbi 24 óra alatt nem történt semmi lényeges esemény és ahogy a jelek mutatják, a legközelebbi napokban sem várható változás. Az antánt a Monasztirvidék keleti várszaka felől a középhatalmak seregének közeli offenzíváját várja. A belgár-magyar-német-osztrák támadás közeli lehetőségét kevés valószínűség támogatja; sokkal hihetőbb az a másik jelentés, amely szerint egyidőre ezen a fronton is állandósul a nyugalom.

A román királynő temetése.

Bukarest március 5. Erzsébet anyakirályné temetése délután volt. Jelenvoltak: A királyi család, a kormány, a szenátus, a kamara teljes számban, a hadsereg küldöttsége. Frigyes Agost német herceg később kapta a császár utasítását, azért a temetésre nem utazhatott.

A fegyverviselés ellen.

Bukarest, március 5. A kormány legközelebb olyan irányú javaslatot terjeszt a kamara elé, amely eltiltja a polgári egyénnek a fegyverviseléstől.

A balkáni helyzet.

Athén, március 5. Az Embrosz a helyzetről írva megállapítja, hogy Románia területi viszonyai sokkal kedvezőbbek, mint Görögorszáé, mert az antant Görögország felett korlátlan tengeri hatalmat gyakorolhat, viszont Oroszországnak nincs megfelelő hadterepe ahhoz, hogy Romániába betörve kényszerítene az antanthoz való csatlakozásra. Az antant Görögországra olyan terrort fejthet ki, hogy végül kényszerítheti a hozzá csatlakozásra.

A pápa a békéért.

Róma, március 5. Az Ossevatore Románó a pápának Pompológó fővikáriushoz intézet levelet küldi. Az Európát tépdeső borzalmas konfliktusban — írja — a lelkipásztorok nem maradhatnak közömbösek. A rémes sájnjáték által nyomott szívvel azon fáradoztunk, hogy a hadviselőket a fegyverletételre bírjuk — olyképpen, hogy a viszálykodásaikat, barátságos megegyezéssel elintézzék. Atyai hangunkat mindaddig figyelmen kívül hagyták. A háború minden bozalmával tovább dühöng. Felhívja a katolikusságot imádkozással kérik a Mindehatót iszonyu háború megszüntetésére.

A bajai muzeum

Örömmel fogadtam, hogy a muzeum kérdésével első cikkünk megjelenése után mások is foglalkoztak. Igaz, hogy ami ebből a tárgyalásból nyomdafesték alá került, az inkább elutasítás. „Hagyjuk ennek a kulturális kérdésnek megoldását békésebb időkre,” mondja R. cikkíró ur. Nos én ezt az álláspontot nem fogadom el. Igaz, hogy a háború minden borzalmaságával ránk nehezedett, úgy érezzük magunkat, mintha lidérenyomás ülné meg a kedélyünket, tehát bizony nincs is most annak ideje, hogy színházról, bálokról, farsangi multságokról tárgyaljunk, hanem a kulturáról és a kulturával kapcsolatos teendőkről mindig tárgyalnunk kell. És ha testvéreink és fiaink a távoli harcmezőkön szenvednek is és ha itthon szegények és nyomorultak sirnak, éheznek is, akkor sem szabad megfeledkeznünk a kulturáról speciál városunk kulturális jövőjéről. Különbösen sem arról van szó, hogy cselekedjünk, ezt igazán a háború végére hagyjuk, nem, csak tervezünk, gondolkodunk, eszméket cserélünk, szóval az értelem végzi azt a komoly, érdekes és a hozzáértő nyilvánosság bevonásával egyszersmind súlyos és értékessé váló munkát, melynek okvetlenül meg kell előznie minden nagyszabású akció létrejöttét. Mert mit akarunk mi elérni? Semmit mást, csak azt, hogy sokan dolgozzanak, sokan tépelődjenek, hiszen lehetetlen, hogy egy emberben meglegyen az az alapos megfontoltság, széleslátókörűtételező képesség, mely a ránk háruló komoly feladat kellő módon való megoldásához megkivánatuk. Tahát e sorok írójában — aki különben is csak a szemlélődés egyszerű de sok lelki örömmel járó ténykedését vállalja magáénak — sem lesz annyi készültség, hogy kifogástalan tervvel tudjon előállni. Nem, a bajai muzeum, vagy nevezzzük kissé elbizakodottan kulturálpalotának, nem egy ember műve lesz, sokaknak kell ahhoz hozzájárulni, míg éppen Baja város kulturális érdekeinek szempontjából súlyosabb kifogás alá nem esik.

Annai bizonyos, hogy a megítélési norma mindig csak az lesz, mit nyer városunk kulturája az új épülettel?

Nos ezen szemszög alatt nézve bevallom, hogy nagy Macconásunknak általam éppen nem kiesinyelt, vagyontérő gyűjteménye, ha speiális városunk kulturálsajait szem előtt tartó törekvésekbe nem illeszthető bele: csak másodrangú jelentőségű. Ez bizonyára kemény beszéd, azért iparkodom gondolataimat — melyek egy érdeknélküli, önzetlen gondolkodó magánembernek minden szuggesztív céltól nélkülöző gon-

dolatai — lehetőleg szabatosan körvonalazni. Akármit ad a nemes Macenas, azért csak hátát érdemel; de ha gyűjteménye mindjárt Tizian képeket, Rákóczi korabeli serleget vagy nem tudom én minő magyar ritkaságot tartalmaz is, ránk nézve értékesebb a barátok régi nyomdájának (mert ilyen is volt Baján) a maradványai, értékesebb a Grassalkovichék városlázi emlékei, a régi bajai céhrendszer maradványai, a Bárányszálló gyönyörű címere stb. stb., mert ezekből a régi Baja szől hozzánk, az a Baja, melynek fiai tanulni és lelkesedni fognak eljárni abba a muzeumban. Mennyi értékes emlék van itt Baján köben, fában, csak ki kell nyitni a szemünket és okvetlenül rájuk akadunk azokra a kincsekre, amelyek az eddigi nemtörődömség sorvasztó szelőlől máris jórészt pusztulásnak indultak.

Ha ezek mellett az egyszerű és nekem, nem bajai származású embernek is oly végtelen kedves és értékes emlékek mellett külön termekben ott tálalom Déri nagy összegbe vásárolt gyűjteményét, bizonyára szent kegyelettel fogom azok küszöbét is átlépni, de a szívem is, értelmem is csak azt fogja mondani, hogy ami nekünk bajainak több, az a helyi vonatkozású termekben található meg. Miker a temesvári muzeumban jártam. abban a kihalt és nagyon szegényesen látogatott, pedig hatalmas gyűjteményt tartalmazó épületben, hidegen hagyott Cranach Lukács képe, hidegen a benne örözt Tizian vázlat — pedig ugyanezek mesterek alkotásai előtt órákig el tudok ülni a Szépművészeti Muzeumban — hanem midőn a Losonczy korából maradt emlékeket néztem, kigyult az arcom és vezetőm nem győzött nekem, az egykori temesvári diáknak eleget válaszolni. Így leszünk a bajai muzeumnál is. Szívesen megyünk oda, ha városunknak és környékének beszédes interpretátora lesz, ha a régiségeket nem is tudja mindenki kedvelni, majd érdekli a természet bajai képe, érdeklik azok a határunkban levő legyek, melyek csak Madaagszár szigetén lehetők még fel, érdeklik azok a Baján fogott dunai halak, amelyek igazi hazájául eddig a Balatont gondolták. Igen, kulturálpalota kell nekünk, gyűjteményes és előadótermes kulturálpalota és termeiben elsősorban Bajának és Baja vidékének kell megszólalnia. Amit egy ember nagy és nemes lélekkel tervbe vett, azt az illetékesek támogatása segíteni és diadalra fogja juttatni, amint hogy diadalra is jut, ha városunk igazi kulturáját szolgálja. Ezt reméljük.

K. —

HIREK.

Dr. Sztraka törzsorvos megrágalmazása

miatt állott a szabadkai járásbíró előtt Pollák Fülöp zentai kereskedő, aki itt Baján hadimunkás volt. Pollák Fülöp azt írta özvegyparancsnokságának, hogy Sztraka a csehekota magyarok rovására kedvezésben részesíti. Dr. Sztraka ezért följelentést tett Pollák ellen rágalmaszást A tárgya-

lason Pollák körülbelül ezeket adta elő védelmére:

„A múlt év nyarán hadimunkás voltam Baján Egy izben amikor szabadnapos voltam, fontos családi ügy elintézésére Zentára utaztam Beteg édesanyjának és súlyosan beteg testvéremnek én voltam a kenyérkeresője. Utamról tudomást szerzett a törzsorvos és ezért 10 napi szigorított egyest mért rám. Cellámban, ahol láncolt lábam annyira elnyomorodott, hogy nyomát most is viselem! nagyon elvoltam keseredve és panaszc-

levelet írtam a szabadkai parancsnokságuk és arra kértem, hogy inkább csapatokszolgálatra vigyenek, mint hogy Baján hagyjanak.

Pollák bocsánatot akart kérni tetteért, hogy az ügynek véget vessen, de a tárgyalást megtartották és az enyhítő körülmények figyelembe vétele mellett előtétlök 10 napi elzárásra átváltozható 200 kor, fő, és 2 napi elzárásra átváltozható 40 korona mellék büntetésre. Az ítéletet azonban felfüggesztette a bíróság. A közvádól és a sértett a büntetés szigorításáért, a vádlott a büntetés megállapítása miatt felebbezett.

— **Kitüntetés.** Monostori Dezső hatodik honvédegyalozredbeli főhadnagy gazdasági tiszt a vitézségi érem szallagján a koronás araný érdemkeresztet kapta.

— **Szüts Ede Ervin kinevezése.** A hivatalos lap közli, hogy a kereskedetemenlyi miniszter az állampépítészeti hivatalok személyzeti létszámába tartozó Szüts Ede Ervin ideiglenes minőségű segédnéreket: állásában véglegesítette

— **Kitüntetés a halál után.** A Rendelési Közlöny érdekes kitüntetésről hoz hírt. Geiringer Jenő bajai népfőlkelő főhadnagy, a signum laudis és a III. osztályu hadiékítményes katonai érdemkereszt tulajdonosa tudvalevőleg a szerb elfonvizva alatt ellenséges golyótlal tártalva, hősi halált halt Darék hős földinketmost, halála után újabb királyi kitüntetés érte. Az ellenség előtt elesett. Geiringer Jenő népfőlkelő főhadnagnyának Öfelsége a király a hadiékítményes III. osztályu vaskorona rendet adományozta.

— **Korlátozások a vasuti forgalomban.** A vasutállomás főnökségétől vert értesülésünk szerint tegnap, vasárnap óta ismét korlátozás állott be a vasuti forgalomban. A Bajáról Szabadkára d. e. 10 óra 30 perckor indul és a Szabadkáról 4 óra 35 perckor érkező, a Baja—regőcei vonalon a reggel 7 óra 31 perckor indul és a délután 3 óra 23 perckor érkező, a bezdani vonalon a délután 4 óra 38 perckor indul és a reggel 6 óra 55 perckor érkező vonatpárok vasárnap óta megszűntek közlekedni.

— **Halálozás.** Krausz Dávid, a bajai ízr. kórház éveken át volt gondozója szombaton hajnalban rövid szenvedés után meghalt. Az elhunytat széles körben ismerték és szerették, miért is váratlanul bekövetkezett halála az egész városban szattalán, nagy és őszinte részvétet keltett.

— **A Központi választmány** legutóbb ilóst tartott, amelyen a választókat összeíró három küldöttséget megalakította. Eluők mind a három körzetre dr. Mőder Géza tanácsnok. Helyetes elnök a felső alsó városi körzetre Reisser Antal dr. tb. tanácsnok és a vaskutira Szathnary József községi jegyző. Rendes tagok felsővárosi körzeten Tury Mátyás, az alsóvárosiban Bajai Péter és a vaskutiban Kriszti József községi bírő. Póttagok a felsővárosiban Müller József, az alsóvárosiban Mésző László és a vaskutiban Szathnary Béla községi aljegyző. Az összeíró küldöttségek az összeírási munkálatok megkezdésének idejét legközelebb meghirdetik.

— **A Magyar Folyamhajózási Társulat** a Baja-Apatin közti személyszallító hajójáraitat f. hó 5-én vasárnap kezdte meg.

Lopás. Topál Lajos halász iparos feljelentést tett a rendőrségnél, hogy két suhanó legény a Sugovicán lavó halászbárkájá ajtaját felfeszítették és abból nagyobb mennyiségű halat elloptak. A rendőrség a két suhanót már kézre kerítette és ellenük az eljárást megindította.

Rum és likőr készítése házilag 50-100 százalék megtakarítással jár, ha a Gyarmati-féle rum- és likőr-eszenciákka otthon készítik a rumot és likőrt. Számátalan elismerő levél bizonyítja ezeknek kitűnő minőségét. Készítési módja a legegyszerűbb. Érdeklődőknek prospektust és használati utasítással díjtalanul szolgál Gyarmati Emil gyógyszerész. Bármely eszenciának 1 üveg ára 60 fillér.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: FODOR KÁROLY.

Kiadó: CORVIN NYOMDA, BAJA.

Nyomatott a „Corvin”-lőnyomda gyorsajtóján Bajan. Művészi király-tér 2.

Hirdetmény.

A zárgondnoki kezelésem alatt álló Jerkóvits Sándor (éj) bajai lakos tulajdonát képező balesetkezdőt mentén felvő szülés n levő **50 hold szőlőt** folyó hó 12 én délután 3 órakor a helyszínen megrendő nyilvános árverésen térbe adom, sikertelenség esetén felesmivelésre kiadom.

Ugyanitt néhány száz lécnyakécs rúze is eladva lesz.

Bővebb felvilágosításul szolgál

Angeli Lipót
zárgondnok

Mészáros Lázár-u. 15.

Egy jó írásu hölgy

ajánkozik ügyvédi vagy más irodába.

Cím: a kiadóba.

SALVATOR

GUMMI SARKAK
VILÁG CZIKK

OTÓLÉRHETETLEN
TARTÓSSÁGÚ!

NYEDENŰT
KAPNATÓ

Disznó etető és itató vályuk

minden méretben még a régi árban kaphatók:

GRUNHUT MIKSA

Spitzer-féle tégl- és cement-gyár.

Aspirin
tabletták

HIRDETÉSEK
jutányos áron fevételnek.

1916. március hó 6 án, hétfőn délután 4-6 és este fél 9 órakor.

Művész film különlegesség

Művész lelkek

színmű 3 felvonásba, melyben **HENNY PORTEN** művészi játéka és szépsége érvényesül

Vígjáték sorozatunk újdonsága

Szimat kisasszony
3 felvonásos roppant szellemes vígjáték budapesti előadásán nagy sikert aratott.

Hadi híradó.

legfrissebb háborús híreket hozza.

1916. március 7-én, kedden délután 4-6 és este fél 9 órakor

Nagysikerű film különlegesség

Két barát

nagyszabású társ. dráma 4 felv. Főszerepben

Fern Andra
ismét kitűnő alakítást nyújt

Vígjáték újdonságunk

Pali méregkeverő
bohózat
2 felvonásban.

Hadi híradó.

legfrissebb háborús híreket hozza

Szíves támogatást kér:

A-Z U-R-A-N-I-A

MOZGÓ-SZINHÁZ.

BAJAI KERESKEDELMi és IPARBANK

(BAJA ERZSÉBET KIRÁLYNÉ-UTCA 9. SZÁM.)

Saját tőkéi: **1.600,000** korona.

Elfogad TAKARÉKBETÉTEKET. Leszámitol ezidő-szerint is VÁLTÓKAT. Engedélyez JELZÁLOGKÖL-CSÖNÖKET. Vesz és elad ÉRTÉKPAPIROKAT ÉS PÉNZNEMEKET. Előleget ad ÁRUKRA ÉS ÉRTÉK-PAPIROKRA. Triesti Általános Biztosító Társaság. (Assicurazioni Generali) főügynöksége. **Átvesz tűz-, jég-, élet, bető-réses lopás és baleset elleni biztosításokat.**

Csodás hatású arcszépítő és
finomító

A VILAGHIRŰ FÖLDES-féle

MARGIT
CRÉME és
SZAPPANa Margit-crème zsirtalan ártal-matlan, rögtön szépít **Ára 1 kor.**A Földes-féle Margit-szap-pan pár nap alatt lemosa a szep-lőket, májfoltokat s megszűntet minden bőrbajt. **Ára 70 fillér.**

Kapható minden gyógyszerárban, drogeriában és illatszerkeresek.

6Koronás rendeléseket bérmentve küld

Földes Kelemen gyógy-szertára Aradon.

Sirolin "Roche" biztos gyógyhatást nyújt katarrhusoknál, hörghurutnál, asthmanál, influenza után. **Sirolin "Roche"** kezdődő tüdőbetegséget csirájában elfojt. Kellemes íze és az étvá-gyra való kedvező befolyása megkönnyítik a Sirolin "Roche"-al való hosszabb kurákat!

A légzési szervek meghűléseit legbiztosabban a Sirolin "Roche"-al kezelik. Ezért nélkülözhetetlen ezen elismert és bevált szer minden háztartásban. Szíveskedjék a gyógyszertárakban határozottan **Sirolin "Roche"-t** kérni.

„Corvin”-nyomda

A legszebb nyomtatványok leg-
olcsóbb beszerzési forrása!!

Telefon
164

!!

Telefon
164**Baja, Mátyás király-tér 8 szám**